

ภาคผนวก

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ทั่วไป

1. โกสน (Croton)

วงศ์ : EUPHORBIACEAE

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Codiaeum variegatum* (L.) Bl.

ถิ่นกำเนิด : ตอนใต้ของมหาสมุทรแปซิฟิก มาเลเซีย เกาะซันดา

ลักษณะทั่วไป : ความสูง 3-5 เมตร ผิวลำต้นเรียบสีน้ำตาลปนเทา ลำต้นตรง ใบแตกออกจากต้นและปลายกิ่ง ลักษณะใบมีรูปร่าง สีถิ่นขนาดแตกต่างกันออกไปแล้วแต่ชนิดพันธุ์ ดอกออกเป็นพวงห้อยลงมาด้านล่างซึ่งออกมาจากปลายกิ่ง พวงหนึ่งยาวประมาณ 10-15 เซนติเมตร ดอกมีสีขาว ดอกเล็กมาก มีกลีบดอก 5 กลีบ ดอกบานเต็มที่จะเห็นเกสรตัวผู้เป็นเส้นฝอย การบานของดอกเป็นรูปทรงกลม

การขยายพันธุ์ : การปักชำ การตอน การเสียบยอด การติดตาและการเพาะเมล็ด

สภาพปลูก : ต้องการแสงแดดอ่อนรำไร จนถึงแสงแดดจัด ดินร่วนซุย ต้องการปริมาณน้ำ ปานกลาง

การใช้งาน : ควรปลูกชนิดเดียวกัน เป็นแปลงขนาดใหญ่ในพื้นที่กว้าง ใช้เล่นสีตัดกับไม้สีเขียว เช่น แก้ว ซาฮกเกี้ยน จะเด่นมาก ปลูกริมถนน ริมทะเลได้

2. เทียนทอง

วงศ์ : VERBENACEAE

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Duranta erecta* L.

ลักษณะทั่วไป : ความสูง 2-3 เมตร ขนาดทรงพุ่ม 0.3-1 เมตร ลำต้นมีขนาดเล็ก สีน้ำตาลอ่อน ใบออกเป็นคู่ตรงกันข้าม มีสีเหลืองทอง ออกดอกเป็นช่อ ดอกมีลักษณะเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 5 กลีบ สีม่วงชมพู

การขยายพันธุ์ : การตอน ปักชำกิ่งและเพาะเมล็ด

สภาพปลูก : ต้องการแสงแดดเต็มวัน ความชื้นปานกลาง ดินร่วนซุยมีการระบายน้ำดี

การใช้งาน : นิยมปลูกเป็นกลุ่มทำไม้ขอบแปลง ใช้ตัดกับไม้สีแดงหรือสีเขียวเข้ม ตัดแต่งเป็นไม้ตัดได้ ทำรั้ว ไม้ริมทะเล ริมถนน

3. ไบนาก (Caricature plant)

วงศ์ : ACANTHACEAE

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Graptophyllum pictum* (L.) Griff.

ถิ่นกำเนิด : อเมริกาเขตร้อน โปलिเนเซีย แลบนิวกินี

ลักษณะทั่วไป : ความสูง 1-2 เมตร แตกกิ่งก้านสาขาออกจากโคนต้น และเจริญพุ่งตรงขึ้นไปข้างบน ลำต้นกลมเล็กสีเขียวปนเทา ใบเป็นใบเดี่ยวออกเป็นคู่ ๆ ตรงกันข้ามลักษณะใบคล้ายรูปหอก ปลายใบแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเรียบ พื้นใบมีสีเขียวอมม่วง สีขาวม่วง สีชมพูเข้มปนคละกันไม่เป็นระเบียบ ขนาดใบกว้างประมาณ 3-6 เซนติเมตร ยาวประมาณ 7-10 เซนติเมตร ดอกออกเป็นช่อสั้นออกตามส่วนยอดลักษณะเป็นหลอดยาวประมาณ 2-3 เซนติเมตร กลีบดอก 3 กลีบ ปลายกลีบดอกมีสีม่วง

การขยายพันธุ์ : การปักชำ การเพาะเมล็ด

สภาพปลูก : ต้องการแสงแดดอ่อนรำไร จนถึงแสงแดดจัด ปริมาณน้ำปานกลาง ดินร่วนซุย มีความชื้นสูง

การใช้งาน : เป็นไม้มงคลเป็นที่นิยมตามบ้าน ไม่ควรปลูกในสวนหย่อมเพราะโตเร็ว ปลูกประดับถนน ทำเป็นแนวรั้ว ไม่ริมทะเล

4. แพงแพวแดง (แดงเขียงใหม่) (Blood leaf)

วงศ์ : AMARANTHACEAE

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Iresine herbstii* Hook.f.

ถิ่นกำเนิด : ประเทศบราซิล

ลักษณะทั่วไป : สูงได้ถึง 1 เมตร กิ่งก้าน ลำต้น และใบมีสีม่วงแดงถึงน้ำตาลแดง อวบน้ำ ใบรูปไข่ ปลายแหลมหรือหยักเว้าคล้ายรูปหัวใจกลับ เส้นกลางใบเป็นร่องตื้น ๆ สีแดงอมชมพู ดอกออกเป็นช่อสีเขียวมเหลือง

การขยายพันธุ์ : เพาะเมล็ด ปักชำกิ่ง

สภาพปลูก : แดดจัดหรือแสงมาก ชอบอากาศเย็น ต้องการความชื้นพอสมควร

การใช้งาน : ไม่ประดับพุ่มเดี่ยว ประดับร่วมกับพันธุ์ไม้ชนิดอื่นที่มีสีตัดกัน

5. ฤๅษีผสม (Painted nettle, Coleus)

วงศ์ : LABIATAE

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Solenostemon scutellarioides* (L.) Codd

ถิ่นกำเนิด : เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แอฟริกาเขตร้อน

ลักษณะทั่วไป : ไม้ล้มลุก ต้นและกิ่งเป็นเหลี่ยม ใบเดี่ยวออกตรงข้าม มีหลายลักษณะแตกต่างกันตามพันธุ์ ส่วนมากรูปไข่ ปลายแหลม โคนมนเว้าหรือสอบ แผ่นใบมีลวดลายและสีต่างกันตามพันธุ์ มีขน ขอบใบเรียบหรือหยักเว้า มีตั้งแต่สีเขียว ม่วง แดง น้ำตาล เป็นต้น ดอกต่างกันตามพันธุ์ ออกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง ผล มีขนาดเล็กมาก

การขยายพันธุ์ : ตัดชำ และเพาะเมล็ด

สภาพปลูก : ต้องการแสงแดดเต็มวัน เมื่อได้รับแสงสีของใบก็จะสดใสงามยิ่งขึ้น ให้น้ำพอประมาณ อย่าให้เปียกแฉะมากเกินไป ดินร่วนซุย

การใช้งาน : ปลูกเป็นไม้คลุมดินหรือใช้ตกแต่งสวนหย่อม เหมาะกับสวนขนาดใหญ่ (ปีทมา, 2543; พรรณเพ็ญ, 2544 และ เอี่ยมพรและคณะ, 2540)

